

omnium fistularum artificium vincit. quæ ita efficta est, ut modo minus, modo magis cam la xare possimus, ac varias voces, non autem unicam duntaxat (ut artificum instrumenta) edere ualeamus: & tanta demum thoraci uis inditur, ut ex nostro arbitratu nunc multum, nunc pa rum aëris ad solam respirationem, aut ut etiam simul uoci, quam effingere lubet, aër inter expi randum sufficiat, emittere queamus. Quam fuerit necessum secundam laryngis cartilaginem perfectum efformare circulum, & arteriam asperam hic ad laryngis radicem haud posse com primi, animaduertes, si diligenter uocis generationem ex aëre ab ampla uia in strictam, & hinc rursus in latam impetu deducto, fieri didiceris, atque simul¹ gargareonem uocis plectrum & palatum instar rotundi ampliq; spaci; constructum, & cavitatem super id in narium² forami nibus apparentem, & quarti maxillæ superioris in altero latere ossis cauernas, ac dentes pariter & linguam, & labra rimatus fueris, ac demum musica artificum instrumenta, illarumq; partium usum his Naturæ operibus diligenter contuleris. Neque hic in nominum disceptationem in cidere uisum est, rixose certando derimæ huius & laryngis operculi nomine, quod falso uocis proprium, præcipuumq; organum plerique recentent, quandoquidem hoc nihil uoci, nisi for tassius ad illius aliquam modulationem accommodat, & duntaxat ut & in primo libro com memorauimus, cibi & potus inter deuorandū in laryngem casum prohibet. Nam præter hoc quod sensu id ad uocem nihil facere ex uera sectione perspectum habemus, ratione id alijs co gnitum esse oportuerat. nam nullus unquam quo operculum id ageretur musculus, ab alijs ani maduersus fuit, neq; etiam ullis mouetur quàm ijs³ quos ab offe⁴ u referente in id inferi comme morauimus, quum interim laryngis reliqui musculi ad unum omnes rimæ illi dilatandæ arctan dæ ue subseruiat. Insuper eius gratia omnem laryngis cartilaginem fabricam extructam esse co gnoscet, si uel minima Naturæ operū cognoscendi scintilla ariseris, neq; illorū scientiā, in dignissi mi qui à Natura creatus sit hominis modo, respueris: nam uel bruti alicuius larynge in mani bus assumpta, artificum in musicis instrumentis parandis industriā Naturæ opera sectantem maxima uoluptate admiraberis. Quod uerò & reliquarum cartilaginum situs non uulgaris sit, omnibus quoq; notū arbitror. crassior enim ipsarū pars, quæq; orbē efformant, antericri parti, & quæ iniurijs magis exponitur, prælocata est. Vbi autem à perfecti circuli figura in caudice arteriæ necessariò propter inspirationē deficiunt, opportunè stomachum respiciunt, quò minus illum cōprimant, minusq; ipsius in ciborū assumptione distentionē præpediant: quum interim arteria inibi suscipiēdis noxis inepta sit. Pariter etiam asperæ arteriæ tunicas Natura nō oscitan ter extruxit, externā quidem, ut cartilagine instar in uolucris muniat, atque ipsius interuentu ar teria uicinis partibus colligata firmataq; securius deorsum prorepat. Interna uerò non solum cartilagine firmitus cōnexura, uerū eandem succinctura, atq; à grauioribus iniurijs munitura, crassior externa euasit, nō tamen talis, ut sua crassitie magnā arteriæ amplitudinē oppleat, & ad defendendas tamen cartilagine sua densitate & robore sufficiat. Sæpe enim aliquid pituitæ inu tilis à capite per arteriā defluit, necnō potus aliquid & cibi inter deglutitiū in illam illabitur. Præterea acris quædā qualitas, uel fumi, uel cineris, uel carbonū, uel alterius cuiusdā facultatis medicamentosa etiā inter respirandū attrahitur. Adde quod pus tussis expectorandū quandoq; sit malignū, erodens, aut alius quis humor, utpote flaua bilis, ac atra, aut pituita salia intus pu tredinem experta, per asperam arteriā efferrī debēt: à quibus omnibus obducta cartilaginibus tunica, ne illæ radantur, & rosione alterationemq; ab his nō sine graui ipsarū uitio sentiāt, præ cauet. Atque ut larynx eiusmodi noxijs (nimirū ori uicinior) magis subijcitur, ita quoque & tunicam hanc paulo crassiorē obtinet, quàm extremi arteriæ surculi, in quibus tunica tenuior euasit, ne plus æquo pulmonis substantiæ aërem cordi temperatū uim obtuderet, & aëris in ue nalis arteriæ germinā assumptionē, & rursus cordis fuliginosorū in asperæ ramos attractionē prohiberet. Caterū pinguedo inter tunicā hanc & cartilaginem in larynge potissimum reposita, ipsaq; etiam tunica pinguior simul cum uiscido quo undiq; hæc oblinitur humore, ad facilem aëris ductum cōferre uidentur, atq; etiā ne in magnis clamoribus, multisq; motibus exicetur, uoxq; deficiat, plurimum accommodare. Huc quoq; faciunt asperæ arteriæ ad laryngis radicem urinq; appositæ glandes. humore siquidem meatum imbunt, nō fluído quidem, sed uiscido & pingui, quemadmodum & ipsæ crassiores spissioresq; cæteris humorem procreantibus glan dulis sunt. Quantus uerò eiusce humoris ad uocem usus sit, indies fistulas humectante oleo inungi uidentes docemur. Neque profectò eiusmodi humore procreando illæ tantum quas di ximus glandes sufficiunt, uerū & aliæ laryngi accumbunt, quarum nunc situm, ut & garga reonis, opportunè subijciemus: dein pulmonis, in quem aër as sumitur, constructionem pertractaturi.

DE

Caput V.

TRIPLEX glandium genus in faucibus repositum, ac præsentī Capite nobis descri bendum, inuarijs spectatur figuris. Ac primum quidē sexta musculorū tabula L insignitur, & in secūda figura, tertia, quarta, quinta Capitis uigēsimi primi libri secūdi M. Secundum ue rō genus sexta quoq; musculorū tabula F insignitur, & decima quarta quinti libri figura E, E. Tertium autē prima musculorū tabula A indicatur, & in quarta inter G, Q, Z consistit.

QUONIAM nonnullarum¹ glandium asperam arteriam humectantium paulo antè mentio incidit, aliaq; eiusdem functionis gratia creatæ illis ac cumbunt, nō inopportune eas quoq; simul hic, de nominibus haudquaq; anxie disceptaturi, prosequemur. Non enim modò minus quàm alibi, in genti nominum pelago fluctuamus: ex quo ut emergamus, fauces nobis ci tra omnem contentionem uocari liceat uelim, uniuersum spaciū ab infe riori maxilla intus circumscriptum, illud dico, quod in profunditate ab in terna menti sede ad ceruicis usq; uertebras pertingit: in latitudine uerò, quicquid inter dextram inferioris maxillæ partem & sinistram habetur. Hoc enim² ueteribus Græcis uocatum arbitror, quo nomine & laryngem, quod hac sede contineatur, potissimum donarunt: Suidæ distinctionem parum obseruantes, qua masculini generis uocem laryngi accommodat, femi nini uerò faucibus. Eundem locum & idēq; ab angustia nuncupasse uidentur, quod nulla in uniuerso corpore sit regio æquè angusta, & tot interim organis donata. Hac enim sede nariū³ foramina in os descendunt, & hic reponuntur larynx uniuersa, stomachi initium, linguæ⁴ radix cum offe⁵ u imaginē exprimēte, ac numerosis illarum partiū musculis, præterea & muscu li maxillam mouētes, tum⁶ qui ab ossis cuneum imitantis⁷ processibus instar alarū efformatis originem sumunt, tum⁸ qui huius angustiae imprimis nomine duobus donati uentribus infe riorē maxillam deorsum uellunt. Adde præter tertij, sexti, septimi parium cerebri neruorum⁹ propagines, uenas iugulares, & arterias soporales, & quas nunc lubens enarrarem glandu las hic cōtineri. Est autem harum genus triplex, ac¹⁰ unum quidem, quod ad laryngis radicem asperæ arteriæ lateribus adnatum, in præcedenti Capite recensuimus. Secundum uerò elatius laryngi apponitur: quippe in spacio quod nobis hiantibus medium inter narium foramina & laryngem apparet, utrinque in lateribus una reponitur glandula utcunque insignis, & glandi forma perquam similis. Oblonga enim est hæc glandula, ac secundum longitudinem sursum ac deorsum exporrigitur, communī oris tunica, sed ea hic quàm alibi tenuiori fungosioriq; ue sita. Substantia cōstat alijs glandibus simili, at impensius fungosa, in hocq; propria, ut saluam procreet, ac asperam arteriam & stomachum quoq; cum tota oris amplitudine humectet. Has glandulas Græci¹¹ *σπιδμα* uocant, fortassis nō tam quod his angustijs cōtineantur, ac quod gargareonis latera respiciant. Si enim hiantis oris¹² cavitatem intuearis, atque foramina narium & gargareonem obserues, quid aliud hīc foramina quàm duo uelut maria, ipse autē gargareo instar angustæ terræ inter illa deductæ apparebit, adeo ut nihil obstitit, gargareonem¹³ idēq; aliquando à ueteribus, qui pueros in cadauerum sectionibus exercebant, nuncupatum fuisse arbitrarī. Aliās enim si ad angustiam loci, instrumentorumq; hac in sede frequentiam, animum duntaxat adhibuerimus, glandes asperæ arteriæ adnatæ, quum in maioribus angustijs, quàm secundum hoc glandiū genus reponantur, *σπιδμα* uocitandæ forent. uerū quū illas ab Anato mes professoribus hætenus nō descriptas obseruauerim, magis secundum genus (quod etiam nimis quàm oscitater alij enarrarunt) ita appellandū duxerim. Caterū secundum hoc glan dularum genus amygdalis assimilatum, Græci quoq; *αμυγδαλας* nuncupauerūt, quam uocem interpretes tonfillas & amygdalas & Faux uertūt. Quāuis hæc posteriora nomina¹⁴ tertio glan dolo huius sedis generi quidam attribuisse uideantur, ignorantes interim cum primo genere secundū. Non tamen in his nominū fluctibus & rerum interim inscitia prætereundū est, Græ cos quum tumores præter naturā enarrāt, glandularū quæ in faucium initio sibi opponuntur, ac secundum glandularū genus cōstituant, inflammationē¹⁵ *αμυγδαλας* nuncupauisse, & *σπιδμα* inflammationē corporū, quæ in faucibus sunt: nō adijcientes, quæ nam illæ censcantur. Porro¹⁶ tertium genus, in guinum & axillarū glandibus responderet, numerosum enim sub aurium radi cibus & uniuerso spacio inferiori maxilla conscripto continetur, ac cavitates omnes exacte im plet, ualorumq; diductibus distributionibus ue præficitur, has partes quoq; sua humectandi ui imbuens. Hoc nullo peculiari donatum est nomine: uulgus tamen hīc in porcis ac cæteris quibus uescimur animalibus, ut & reliquas glandulas, in delicijs ipsas quoq; habet, ac Animel-